UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

De confessione, & eius necessitate. Quæstio 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Visual Library

qui eſt diſplicentia peccati commiſſi: & hic
eſſe adeò paruus, quod non ſufficiet ad ratı
contritionis, vt ſi minus diſpliceret ei pecca
quàm debeat diſplicere ſeparatio à fine: ſicut
amor poteſt eſſe ita remiſſus, quòd non ſuffici
tionem charitatis. Alium dolorem habet in
& paruitas huius nō impedit rationem contri
quia non ſe habet per ſe ad contritionem, ſe
ex accidenti ei adiungitur, & iterum non eſt
teſtate noſtra. Sic ergo dicendum, quòd qu
cumque paruus ſit dolor, dummodo ad cont
rationem ſufficiat, omnem culpam delet.

Ad primum ergo dicendum, quòd medici
rituales habent efficaciam infinitam ex virtu
nita quæ in eis operatur: & ideò illa medicin
ſufficit ad curationem parui peccati, ſufficit
ad curationem magni: ſicut patet de baptiſmo
& magna & parua ſoluuntur: & ſimile eſt de
tione, dummodo ad rationem contritionis per

Ad ſecundum dicendum, quòd hoc ſequ
neceſſitate, quòd vnus homo plus doleat de
peccato quàm de minori, ſecundum quod ma
pugnat amori, qui dolorem cauſat. Sed ſi vn
haberet tantum de dolore pro maiori, quant
habet pro minori, ſufficeret ad remiſſionem c

QVÆST. VI.

De confeſsione, & eius neceſsitate, in ſex ar-
los diuiſa.

Conc. Tri-dent. ſeſſ. 14 c. 5. de confeſſ.

DEinde conſiderandum eſt de confeſsione
qua ſex ſunt conſideranda. Primo, de c
ſionis neceſsitate. Secundo, de eius quiddit
Tertio, de ipſius miniſtro. Quarto, de qualita
Quinto, de eius effectu. Sexto, de eius ſigillo

¶ Circa primum quæruntur ſex.

¶ Primo, vtrum confeſsio ſit neceſſaria ad ſa
¶ Secundo, vtrum confeſsio ſit de iure natur
¶ Tertio, vtrum omnes ad confeſsionem ten
¶ Quarto, vtrum aliquis licite poſsit confite

ca

catum quod non habet?

Quinto, vtrum ſtatim teneatur quis confiteri?

Sexto, vtrum poſsit cum aliquo diſpenſari ne homini confiteatur?

ARTIC. I.

Vtrum confeſsio ſit neceſſaria ad ſalutem? 19

AD primum ſic proceditur. Videtur, quòd confeſsio non ſit neceſſaria ad ſalutem. Sacramen- *Tho. 4. d. 17. q. 3. ar. 1. q. 1 & ſeq.* n enim pœnitentiæ propter remiſsionem culpæ ordinatum eſt. Sed culpa per gratiæ infuſionem ſuffienter remittitur. Ergo ad pœnitentiam de peccato endam non eſt neceſſaria confeſsio.

¶ 2 Præterea, Peccatum quod ex alio contractum , ex alio debet habere medicinam. Ergo peccan actuale quod ex proprio motu quilibet commioportet ex ſeipſo tantum habere medicinam. Sed tra tale peccatum ordinatur pœnitentia. Ergo nfeſsio non eſt de neceſsitate pœnitentiæ.

¶ 3 Præterea, Aliquibus eſt peccatum remiſſum e hoc, quòd confeſsi legantur, ſicut patet de Pe- & Magdalena, & de Paulo. Sed nō eſt minoris efaciæ gratia remittens peccatum nunc, quàm tunc rit. Ergo nec nunc de neceſſitate ſalutis eſt, quòd mo confiteatur.

¶ 4 Præterea, Confeſſio ad hoc exigitur in iudivt ſecundum quantitatem culpæ pœna infligatur. homo poteſt pœnam ſibi ipſi infligere maiorem, m etiam ab alio ſibi infligatur. Ergo videtur quòd feſſio non ſit de neceſſitate ſalutis.

SED contra, Boetius in libro de Conſ. * Si opem dicantis expectas, oportet quòd morbum detegas. *lib. 1. proſa 4. in princ.* de neceſſitate ſalutis eſt quòd homo de peccatis dicinam accipiat. Ergo & de neceſſitate ſalutis quòd morbum per confeſſionem detegat.

Præterea, in iudicio ſeculari non eſt idem iudex, eus. Sed iudicium ſpirituale eſt ordinatius. Ergo cator qui eſt reus, non debet eſſe ſuijpſius iudex, ab alio iudicari: & ita oportet quòd ei cōfiteatur.

RE-

RESPONDEO dicendum, quòd paſsio Chri
cuius virtute nec originale, nec actuale pecc
dimittitur, in nobis operatur per ſacramen
ſuſceptionem, quæ ex ipſa efficaciam habent. I
ad culpæ remiſsionem, & actualis, & origin
quiritur ſacramentum Eccleſiæ, vel actu ſuſc
vel ſaltem voto, quando articulus neceſsitat
contemptus, ſacramentum excludit: & per
quens, illa ſacramenta quæ ordinantur con
pam, cum qua ſalus eſſe non poteſt, ſunt de
ſitate ſalutis. Et ideò ſicut baptiſmus, quo delet
ginale, eſt de neceſsitate ſalutis: ita & pœn
ſacramentum. Sicut autem aliquis per hoc,
baptiſmum petit, ſe miniſtris Eccleſiæ ſubijc
quos pertinet diſpenſatio ſacramenti: ita eti
hoc, quod confitetur peccatum ſuum, ſe m
Eccleſiæ ſubijcit, vt per ſacramentum pœnite
eo diſpenſatum remiſsionem conſequatur: c
gruum remedium adhibere non poteſt, niſi pe
cognoſcat, quod fit per confeſsionem peccat
ideò confeſsio eſt de neceſsitate ſalutis eius,
peccatum actuale mortale cecidit.

Ad primum ergo dicendum, quòd gratia
ſufficit ad culpæ remiſſionem: ſed poſt cul
miſſam adhuc peccator eſt debitor pœnæ
ralis. Sed ad gratiæ infuſionem conſequend
dinata ſunt gratiæ ſacramenta, ante quo
ſceptionem vel actu, vel propoſito, aliquis
non conſequitur: ſicut in baptiſmo patet. E
eſt de confeſſione: & vlterius per confeſſio
beſcentiam & vim clauium, quibus ſe confite
cit: & ſatisfactionem iniunctam, quam ſacer
deratur, ſecundum qualitatem criminum ſibi p
feſſionem innoteſcentium, pœna temporali
tur. Sed tamen confeſſio ex hoc, quòd oper
pœnæ remiſſionem, non habet quod ſit de ne
te ſalutis: quia pœna iſta eſt temporalis, ad q
culpæ remiſſionem aliquis remanet ligatus.

hoc quòd in præſenti via expiaretur, eſſet via ſalu-
. Sed habet quod ſit de neceſſitate ſalutis, ex hoc,
òd ad remiſſionē culpæ modo prædicto* operatur. *in corp. art.*
Ad ſecundum dicendum, quòd peccatum quod ex
ero contractum eſt, ſcilicet originale, poteſt om-
no ab extrinſeco remedium habere, vt in paruulis
tet. Sed peccatum actuale, quod ex ſeipſo quiſ-
e commiſit, non poteſt expiari, niſi aliquid coo-
retur ille qui peccauit. Sed tamen non ſufficit ad
ccatum expiandum ex ſeipſo, ſicut ſufficienter pec
um commiſit: eo quòd peccatum ex parte conuer-
nis eſt finitum, ex qua parte peccator in ipſum re-
citur: ſed ex parte auerſionis habet infinitatem,
qua parte oportet quòd peccati remiſſio ab alio
ipiat: quia quod eſt vltimum in generatione, eſt
mum in reſolutione, vt dicitur in 3. Ethic.* Et ideò *c. 3. à med.*
ortet quòd etiam peccatum actuale ex alio me-
inam habeat.

Ad tertium dicendum, quòd etſi non legatur eo-
n confeſſio, potuit tamen fieri. Multa enim facta
t, quæ non ſunt ſcripta. Et præterea, Chriſtus ha-
poteſtatem excellentiæ in ſacramentis: vnde ſine
quæ ad ſacramentum pertinent, potuit rem ſa-
menti conferre.

Ad quartum dicendum, quòd ſatisfactio non ſuffi-
et ad expiandū pœnā peccati ex quantitate pœnę,
e in ſatisfactione imponitur: ſed ſufficit in quan-
a eſt pars ſacramenti, virtutem ſacramentalem ha-
is: & ideò oportet quòd per diſpenſatores ſacra-
ntorū imponatur, & ideò neceſſaria eſt confeſſio.

ARTIC. II.

Vtrum confeſsio ſit de iure naturali?

D ſecundum ſic proceditur. Videtur, quòd con- 29
feſſio ſit de iure naturali. Adam enim & Cain
tenebantur niſi ad præcepta legis naturę. Sed re-
henduntur de hoc quod peccatum ſuum non ſunt
feſsi. Ergo confeſsio peccati eſt de iure na-
li.

¶ 2 Præterea, Præcepta illa quæ manen
teri lege & noua, ſunt de iure naturali. Sed c
fuit in veteri lege, vt dicitur Iſa. 43. Narra
habes, vt iuſtificeris. Ergo eſt de iure naturali

¶ 3 Præterea, Iob non erat ſubiectus niſi l
turali. Sed ipſe peccata confitebatur: quod pa
hoc quod dicit, Iob 31. Si abſcondi vt homo
tum meum. Ergo eſt de iure naturali.

li. 5. Ety. cap. 4.

SED contra Iſid. dicit *, quod ius naturale
apud omnes. Sed confeſſio nō eſt eodem mod
omnes. Ergo non eſt de iure naturali.

¶ Præterea, Confeſſio fit ei qui habet clau
claues Eccleſiæ non ſunt de iure naturali in
Ergo nec confeſsio.

RESPONDEO dicendum, quòd ſacramen
quædam fidei poteſtationes, vnde oportet ea
ſe proportionata. Fides autem eſt ſupra cogni
rationis naturalis, vnde & ſacramenta ſunt ſu
tionis naturalis dictamen. Et quia ius natura
quod non opinio genuit, ſed innata quædam
ſeruit, vt Tullius dicit*: ideò ſacramenta non
iure naturali, ſed de iure diuino, quod eſt ſupr
rale: quod quandoque etiam naturale dicitur,
dum quod cuilibet rei illud eſt naturale, q
ſuo creatore imponitur. Tamen proprie dicu
turalia, quæ ex principijs naturæ cauſantur. Su
tem naturam ſunt illa quæ ipſe Deus ſibi reſer
naturæ miniſterio operāda, ſiue in operation
raculorum, ſiue in reuelationibus myſterioru
in inſtitutionibus ſacramentorum. Et ſic co
quæ neceſſitatem ſacramentalem habet, no
iure naturali, ſed de diuino.

In lib. 2. de inuēt. non parū ante fin. libri.

Ad primum ergo dicendum, quòd Adam
ratur ex hoc quod peccatum ſuum coram De
recognouit: confeſſio enim, quæ fit Deo per
tionem peccati, eſt de iure naturali. Nunc au
quimur de confeſſione quæ fit homini. Vel dic
quod confiteri peccatum, in caſu, eſt de iure n

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſcilicet cum quis in iudicio conſtitutus à iudice interrogatur: tunc enim non debet mentiri, peccatum ſuum excuſando vel negando, de quo Adam, & Cain vituperantur. Sed confeſsio, quæ fit homini ſponte, ad remiſsionem peccatorum conſequendam à Deo, non eſt de iure naturali.

Ad ſecundum dicendum, quòd præcepta legis naturæ manent eodem modo in lege Moyſi, & in noua lege. Sed confeſsio quamuis aliqualiter eſſet in lege Moyſi: non tamen eodem modo, ſicut in lege noua, nec ſicut in lege naturæ. In lege enim naturæ ſufficiebat recognitio peccati interior apud Deum; ſed in lege Moyſi oportebat aliquo ſigno exteriori peccatum proteſtari: ſicut per oblationem hoſtiæ pro peccato; ex quo etiam homini innoteſcere poterat eum peccaſſe. Non autem oportebat, vt ſpeciale peccatum à ſe commiſſum manifeſtaret, aut peccati circumſtantias, ſicut in noua lege oportet.

Ad tertium dicendum, quòd Iob loquitur de illa confeſsione peccati, quam facit deprehenſus, peccatum negando, aut excuſando, vt ex gloſſa* ibidem haberi poteſt.

* ex gloſ. ordin. & inter ibi.

21

ARTIC. III.

Vtrum omnes ad confeſsionem teneantur?

AD tertium ſic proceditur. Videtur, quòd non omnes ad confeſsionem teneantur. Quia ſicut dicit Hieron.* pœnitentia eſt ſecunda tabula poſt naufragium. Sed aliqui poſt baptiſmum naufragium non ſunt paſsi. Ergo nec eis competit pœnitentia, & ſic nec confeſsio quæ eſt pœnitentiæ pars.

¶ 2 Præterea, Confeſsio facienda eſt iudici in quolibet foro. Sed aliqui ſunt qui non habent hominẽ iudicem ſupra ſe. Ergo nec tenentur ad confeſsionẽ.

¶ 3 Præterea, Aliquis eſt qui non habet peccata niſi venialia. Sed de illis non tenetur homo confiteri. Ergo non quilibet tenetur ad confeſsionem.

SED contra eſt: quia confeſsio contra ſatisfactionem & contritionem diuiditur. Sed omnes tenentur

* ſup. illud Iſa. 3 peccatum ſuũ quaſi Sodoma, &c. to. 5. Et ad Demetriadẽ de ſeruãda virginitate circa med. to. 1. & Mag. 4. Sẽt. d. 14. in princ.

ad contritionem, & ſatisfactionem. Ergo & tenentur ad confeſſionem.

¶ Præterea, Hoc patet ex decreto de pœ remiſſ. * vbi dicitur, Quòd omnes vtriuſque cum ad annos diſcretionis peruenerint, tenent cata confiteri.

** in decr. lib. 5. tit. 38. c. 12. ex Conc. Late. ſub Innoc. 3. can. 21. Conc. Tri-dent. ſeſſ. 14. ca. 5. & can. 8*

RESPONDEO dicendum, quòd ad confeſ dupliciter obligamur. Vno modo, ex iure di hoc ipſo, quòd eſt medicina: & ſecundum h omnes tenentur ad confeſſionem, ſed illi tan peccatum mortale incurrunt poſt baptiſmum modo, ex præcepto iuris poſitiui, & ſic tenent nes ex inſtitutione Eccleſiæ, edita in Concili rali ſub Innoc. iij. * tum vt quilibet pecca recognoſceret, quia omnes peccauerunt, & eg tia Dei; tum vt cum maiori reuerentia ad E ſtiam accedatur; tum etiam vt eccleſiarum ribus ſui ſubditi innoteſcant, ne lupus intra lateat.

** in Concil. Late. can. 21. & habetur in decret. l. 5. tit. 38. c. 12.*

Ad primum ergo dicendum, quòd quamu in hac mortali vita poſt baptiſmum naufragi dere poſſit, quod eſt peccatum mortale: no euadere poteſt venialia quibus ad naufragium nitur: contra quæ etiam pœnitentia ordin ideò manet pœnitentiæ locus etiam in illis q mortaliter peccant, & per conſequens, conf

Ad ſecundum dicendum, quòd nullus eſt q habeat iudicem Chriſtum, cui per ſuum confiteri debet: qui quamuis eo inferior ſit, tum prælatus eſt, tamen eſt eo ſuperior, in q peccator eſt ipſe, & ille Chriſti miniſter.

Ad tertium dicendum, quòd ex vi ſacram tenetur aliquis venialia confiteri, ſed ex inſt Eccleſiæ, quando non habet alia quæ conf Vel poteſt dici ſecundum quoſdam, quod ex prædictá *, non obligantur niſi illi qui haben ta mortalia: quod patet ex hoc quod dicit, q bent omnia peccata confiteri. Quod de veni

** poſita in argu. Sed cont. & corp.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ligi non poteſt: quia nullus omnia confiteri poteſt, t ſecundum hoc etiam ille, qui non habet mortalia, on tenetur ad confeſſionem venialium, ſed ſufficit præceptum Eccleſiæ implendum, vt ſe ſacerdoti præſentet, & ſe oſtendat abſque conſcientia morlis eſſe. Et hoc ei pro confeſſione reputatur.

ARTIC. IV.

Vtrum aliquis licite poſsit confiteri peccatum quod non habet?

22 *Tho. 4. d. 21. q. 2. ar. 3.*

AD quartum ſic proceditur. Videtur, quòd aliquis licite poſſit confiteri peccatum, quod non habet. Quia vt dicit Gregor. * Bonarum mentium eſt, culpam agnoſcere, vbi culpa non eſt. Ergo ad onam mentem pertinet, vt de illis culpis ſe accuſet, as non commiſit.

** in fine regiſtri c. 10. ad in terrog. 10 Aug. Anglorũ epiſcopi.*

¶ 2 Præterea, Aliquis per humilitatem reputat deteriorem aliquo, qui eſt manifeſtus peccator: in hoc eſt commendandus. Sed quod corde quis ſtimat, licet ore confiteri. Ergo licite poteſt conteri ſe habere grauius peccatum quàm habeat.

¶ 3 Præterea, Aliquis quandoque dubitat de peccato aliquo, vtrum ſit mortale vel veniale: & talis ebet de illo, vt videtur, confiteri vt de mortali. rgo aliquis debet confiteri aliquando peccatum, uod non habet.

¶ 4 Præterea, Satisfactio ex confeſſione ordinatur. Sed aliquis poteſt ſatisfacere de peccato, quod on commiſit. Ergo etiam poteſt confiteri peccatum quod non fecit.

SED contra, Quicumque dicit ſe feciſſe, quod non ecit, mentitur. Sed nullus in confeſſione mentiri ebet, cum omne mendacium ſit peccatum. Ergo ullus debet confiteri peccatum quod non fecit.

¶ Præterea, In iudicio exteriori non debet aliuod crimen alicui impingi, quod non poteſt per teſtes idoneos probari. Sed teſtis in foro pœnitentiæ eſt conſcientia. Ergo aliquis non debet ſe accuſare e peccato, quod in conſcientia ſua non habet.

RESPONDEO dicendum, quòd per confe
debet pœnitens ſe confeſſori ſuo manifeſtare.
autem, qui aliud ſacerdoti de ſe loquitur, qu
ſua conſcientia habeat, ſiue bonum, ſiue mal
ſe ſacerdoti manifeſtat, ſed magis occultat;
non eſt idonea confeſſio. Sed ad hoc quòd
nea, requiritur quòd os cordi concordet, vt
hoc os accuſet, quod conſcientia tenet.

Ad primum ergo dicendum, quòd agnoſce
pam, vbi culpa non eſt, poteſt eſſe dupliciter
modo, vt intelligatur quantum ad ſubſtantiam
& ſic non eſt verum. Non enim ad bonam me
pertinet, ſed ad errantem, vt ſe actum aliquem
miſiſſe agnoſcat, quem non commiſit. Alio
quantum ad conditionem actus: & ſic verum e
Greg.* dicit: quia iuſtus in actu qui de ſe bo
formidat ne aliquis defectus ex parte ſua fue
ſic dicitur Iob 9. Verebar omnia opera mea.
ad bonam mentem etiam pertinet, vt hanc f
nem, quam corde tenet, lingua accuſet. Et p
etiam patet ſolutio ad Secundum: quia iuſtus
vere humilis, non reputat ſe deteriorem, qua
ad perpetrationem actus, qui ſit peior ex gen
ſed quia timet ne in his quæ bene agere vide
ſuperbiam grauius delinquat.

** loco citato in arg. 1. & li. 9. moral. c. 25. & 26.*

Ad tertium dicendum, quòd quando aliq
bitat de aliquo peccato an ſit mortale, tenet
confiteri dubitatione manente: quia qui aliqui
mittit vel omittit, in quo dubitat eſſe peccatu
tale, peccat mortaliter, diſcrimini ſe comm
Et ſimiliter periculoſe committit, qui de ho
dubitat eſſe mortale, negligit confiteri: non
debet aſſerere illud mortale eſſe, ſed dubitat
qui, & iudicium ſacerdotis expectare, cuius
ſcernere inter lepram & lepram.

Ad quartum dicendum, quòd ex hoc, quòd
ſatisfacit pro peccato, quod non commiſit,
currit mendacium: ſicut cum quis confitetur p

quod non credit ſe feciſſe: ſi enim dicat peccatum quod non fecit, dum credit ſe feciſſe, non mentitur. Et ideò non peccat ſi eo modo dicat, ſicut eſt in corde ſuo.

ARTIC. V.

Vtrum ſtatim teneatur quis confiteri?

AD quintum ſic proceditur. Videtur, quòd ſtatim teneatur quis confiteri. Dicit enim Hugo * de S. Vict. Si neceſſitas non eſt, quæ prætendatur, contemptus non excuſatur. Sed quilibet tenetur vitare contemptum. Ergo quilibet tenetur ſtatim confiteri, cum poteſt. 23

Tho 4. d. 17. q. 3. ar. 1. q. 4.

** ex li. 2. de Sacr. par. 14. c. 8. Et lib. 1. par. 12 c. 2.*

¶ 2 Preterea, Quilibet tenetur plus facere ad euadendum morbum ſpiritualem, quàm ad euadendum morbum corporalem. Sed aliquis infirmus corporaliter, non ſine detrimento ſalutis medicum requirere tardat. Ergo videtur quòd non poſſit eſſe ſine detrimento ſalutis, quòd aliquis ſacerdoti, cuius copiam habet, non ſtatim de peccato confiteatur.

¶ 3 Præterea, Illud quod ſine termino debetur, ſtatim debetur. Sed ſine termino debet homo confeſſionem Deo. Ergo tenetur ad ſtatim.

SED contra, In Decretal.* Simul datur tempus determinatum de confeſſione, & de Euchariſtiæ perceptione. Sed aliquis non peccat ſi non percipiat Euchariſtiam ante tempus à iure determinatum. Ergo non peccat ſi ante tempus illud non confiteatur.

in decre. lib. 5. tit. 38. c. 12.

¶ Præterea, Quicumque illud omittit, ad quod ex præcepto tenetur, peccat mortaliter. Si ergo aliquis non ſtatim confiteatur quando habet copiam ſacerdotis, ſi ad ſtatim confitendum tenetur, peccaret mortaliter: & eadem ratione alio tẽpore, & ſic deinceps. Et ita multa peccata mortalia homo incurreret pro vna pœnitẽtiæ dilatione: quod videtur inconueniens.

RESPONDEO dicendum, quòd cum propoſitum confitendi ſit annexum contritioni, tunc tenetur aliquis ad hoc propoſitum, quando ad contritionem tenetur, ſcilicet quando peccata memoriæ occur-

runt, præcipue cum in periculo mortis exiſti
aliquo articulo, in quo ſine peccati remiſſion
teat eum peccatum incurrere. Sicut cum ten
cerdos ad celebrandum, ſi non deſit copia
tis, confiteri tenetur: aut ſi deſit, ſaltem
tenetur, & habere propoſitum confitendi, c
cerdotis oblata. Sed ad confeſſionem actua
ciendam obligatur aliquis dupliciter. Vno
per accidens, ſcilicet quando ad aliquid tenet
non poteſt ſine peccato facere niſi confeſſu
enim confiteri tenetur: ſicut ſi debeat Euch
percipere, ad quam nullus poſt peccatum m
niſi confeſſus, accedere debet, copia ſacerdo
ta, & neceſſitate non vrgente. Et inde venit
tio, qua Eccleſia omnes obligat ad ſemel
confitendum: quia inſtituit vt ſemel in anno,
in Paſchate omnes ſacram communionẽ acci
Et ideò ante tempus illud omnes confiteri te
Alio modo, obligatur aliquis ad confeſſionem
& ſic videtur eſſe eadem ratio de confeſſio
Baptiſmo differendo: quia vtrumque eſt ſa
tum neceſſitatis. Ad baptiſmum autem percip
non tenetur aliquis ſtatim poſtquam habet
tum baptiſmi, ita quòd peccet mortaliter niſi
baptizetur: nec eſt aliquod tempus determi
vltra quod ſi baptiſmum differat, peccatum
incurrat. Sed poteſt contingere quòd in dila
baptiſmi mortale erit peccatum, vel non erit
penſandum eſt ex cauſa dilationis: quia ſic
Philoſophus in 8. Phyſic. Voluntas non reta
cere aliquod opus volitum, niſi propter aliqu
ſam rationabilem: vnde ſi cauſa dilationis
mortale peccatum annexum habeat, vtpote ſi
contemptum vel aliquid huiuſmodi, baptiſm
ferat, dilatio erit peccatum mortale: alias n
ideò idem videtur eſſe de confeſſione, quæ
maioris neceſſitatis, quàm baptiſmus. Et q
quæ ſunt de neceſſitate ſalutis, tenetur hom

* *vt habetur in 3. pa. q. 80. art. 10. ad 3.*

ita implere : ideò ſi periculum mortis immineat, etiam per ſe loquendo, obligatur aliquis ad confeſſionem faciendam tunc, vel baptiſmum ſuſcipiendum. Propter hoc etiam Iacob ſimul præceptum edidit de confeſſione facienda, & de extrema vnctione ſuſcipienda. Et ideò videtur probabilis eorum opinio, qui dicunt, quòd non tenetur homo ad ſtatim confitendum, quamuis periculoſum ſit differre. Alij autem dicunt quòd tenetur contritus ad ſtatim confitendum, debita oportunitate oblata, ſecundum rectam rationem. Nec obſtat quòd Decret.* terminum præfigat, vt ſemel in anno confiteatur: quia Eccleſia non indulget dilationi, ſed prohibet negligentiam in maiori dilatione. Vnde per Decretalem † illum non excuſatur à culpa dilationis quantum ad forum conſcientiæ, ſed excuſatur a pœna quantum ad forum Eccleſiæ, vt non priuetur debita ſepultura ſi morte præuentus fuerit ante tempus illud. Sed hoc videtur nimis durum: quia præcepta affirmatiua non obligant ad ſtatim, ſed ad tempus determiaatum; non quidem ex hoc quod tunc commode impleri poſſunt, (quia tunc ſi non daret aliquis eleemoſynam de ſuperfluo, quandocumque pauper monſtraretur, peccaret mortaliter; quod falſum eſt) ſed ex hoc quòd tempus neceſſitatem vrgentem adducit. Et ideò non oportet quòd ſi ſtatim oblata oportunitate non confiteatur, etiam ſi maior oportunitas non expectetur, aliquis peccet mortaliter: ſed quando ex articulo temporis neceſſitas confeſſionis inducitur. Nec hoc eſt ex indulgentia Eccleſiæ, quod non teneatur ad ſtatim, ſed ex natura præcepti affirmatiui: vnde ante Eccleſiæ ſtatutum, etiam minus tenebatur. Quidam vero dicunt quòd ſeculares non tenentur ante quadrageſimale tempus confiteri, quod eſt eis pœnitentiæ tempus: ſed religioſi tenentur ad ſtatim, quia totum tempus, eſt eis pœnitentiæ tempus. Sed hoc nihil eſt: quia religioſi non tenentur ad alia, quàm cæteri homines, niſi ad quæ ex voto ſe obligauerunt.

vt patet per decr. de pœnit. d. 1. c. 83. ex Aug. in enchi. d. ca. 65. to. 3.

† in decr. lib. 5. tit. 38. c. 12.

loco cita- uerunt, cuiuſmodi non eſt confeſſio.
to in ar- Ad primum ergo dicendum, quòd Hug. * lo
men. 1. de illis, qui ſine ſacramento decedunt.
Ad ſecundum dicendum, quòd nõ eſt de nec
te ſalutis corporalis vt ſtatim medicus quæran
quando neceſſitas curationis incumbit. Et ſimili
de morbo ſpirituali.
Ad tertium dicendum, quòd retentio rei
inuito domino, contrariatur præcepto negatiuo
obligat ſemper, & ad ſemper: & ideò tenetu
per ad ſtatim reddendum. Secus eſt autem de
tione præcepti affirmatiui, quod obligat ſe
ſed non ad ſemper. Vnde non tenetur ad ſtat
plendum.

ARTIC. VI.

24 *Vtrum poſsit cum aliquo diſpenſari, ne confit*
Tho. 4. d. AD ſextum ſic proceditur. Videtur, quòd
17. q. 3. cum aliquo diſpenſari ne confiteatur
ar. 1. q. 5 peccata. Præcepta enim quæ ſunt de iure po
ſubiacent diſpenſationi prælatorum Eccleſiæ. S
ar. 3. hu- feſsio eſt huiuſmodi, vt ex dictis patet *. E
ius quæſt. teſt diſpenſari cum aliquo, vt non confiteatur.
¶ 2 Præterea, Illud quod ab homine inſti
eſt, poteſt etiam ab homine diſpenſationem
re. Sed confeſsio non legitur à Deo inſtituta,
homine, Iac. 5. Confitemini alterutrum pecc
ſtra. Habet autem Papa poteſtatem diſpenſand
quæ per Apoſtolos inſtituta ſunt: ſicut patet
gamis. Ergo etiam poteſt cum aliquo diſpen
confiteatur.
SED contra, Pœnitentia, cuius pars eſt co
eſt ſacramentum neceſsitatis, ſicut & Baptiſmu
cap om- ergo in Baptiſmo nullus diſpenſare poſsit, nec
nis, de pœ feſsione aliquis diſpenſare poterit.
nit. & re RESPONDEO dicendum, quòd miniſtri E
miſſ. Cõc. inſtituuntur in Eccleſia diuinitus fundata; & id
Trid ſeſs ſtitutio Eccleſiæ præſupponitur ad operation
14. c. 5. et niſtrorũ, ſicut opus creationis præſupponitur a
can. 8.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

naturæ. Et quia Eccleſia fundatur in fide & in ſacramentis, ideò ad miniſtros Eccleſiæ nouos articulos fidei edere, aut editos remouere, aut noua ſacramenta inſtituere, aut inſtituta remouere, non pertinet: Sed hoc eſt poteſtatis excellentiæ, quæ ſoli debetur Chriſto, qui eſt Eccleſiæ fundamentum. Et ideò ſicut Papa non poteſt diſpenſare, vt aliquis ſine Baptiſmo ſaluetur: ita nec quòd ſaluetur ſine confeſsione, ſecũdum quod obligat ex ipſa vi ſacramenti. Sed poteſt diſpenſare in confeſsione, ſecundum quod obligat ex præcepto eccleſiæ, vt poſsit aliquis diutius confeſſionem differre, quàm ab eccleſia inſtitutum ſit.

Ad primum ergo dicendum, quòd præcepta iuris diuini non minus obligant, quàm præcepta iuris naturalis. Vnde ſicut non poteſt diſpenſari in iure naturali, ita nec in iure poſitiuo diuino.

Ad ſecundum dicendum, quòd præceptum de confeſsione non eſt ab homine primo inſtitutum, quamuis ſit à Iacobo * promulgatum: ſed à Deo inſtitutionem habuit, quamuis expreſſa ipſius inſtitutio non legatur. Tamen quædam præfiguratio ipſius inuenitur; & in hoc quòd Ioanni confitebantur peccata ſua, qui Baptiſmo ipſius ad gratiam Chriſti præparabantur: & in hoc quòd dominus ſacerdotibus leproſos tranſmiſit, qui quamuis non eſſent noui Teſtamẽti ſacerdotes, tamen in eis noui Teſtamenti ſacerdotium ſignificabatur.

** Iac. 5.*

Mat. 3. et Matth. 1. Matt. 8. Heb. 7.

QVÆST. VII.

De quidditate confeſsionis, in tres articulos diuiſa.

DEinde conſiderandum eſt de quidditate confeſſionis.

¶ Et circa hoc quæruntur tria.

¶ Primo, vtrum Auguſtinus * conuenienter definiat confeſsionem?

** loco iã citando.*

¶ Secundo, vtrum confeſsio ſit actus virtutis?

¶ Tertio, vtrum confeſsio ſit actus pœnitentiæ virtutis?

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN